

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
www.ip-rs.si
gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-70/2023/3
Datum: 13. 11. 2023

Ministrstvo za pravosodje
gp.mp@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o sodniški službi (EVA 2023-2030-0028) – MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. 007-153/2023/9, prejet dne 24. 10. 2023 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu predlogu novega Zakona o sodniški službi – EVA 2023-2030-0028 (predlog ZSS-1).

Po pregledu prejetega gradiva nadalje ugotavljamo, da se na vprašanja varstva oziroma urejanja obdelav osebnih podatkov nanašajo 5., 13., 15., 16., 19., 36., 37., 38., 71., 74., 94., 97., 98., 108., 121. in 122. člen predloga zakona.

Kot smo že opozorili v mnenju na predlog novega Zakona o sodiščih, tudi predlog ZSS-1 v delu, ki se nanaša na omejitev dostopa javnosti do podatkov o opravljanju sodniške službe (37. člen), odstopa od že doseženih standardov transparentnosti in ni v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) ter ne upošteva zavez Republike Slovenije, ki jih je ta sprejela z ratifikacijo Konvencije Sveta Evrope o dostopu do uradnih dokumentov – Tromso konvencije (ta se uporablja od 1. julija 2023 dalje). Slovenija je namreč hkrati z ratifikacijo konvencije podala izrecno izjavo, da konvencija v Republiki Sloveniji zavezuje tudi sodno oblast, in sicer v celotni sferi njenega delovanja (tudi sojenje). Predlog ZSS-1 v 37. členu posega v javnost podatkov v zvezi z opravljanjem sodniške funkcije, s tem, ko določa, da podatki iz osebnega spisa sodnika nikoli niso dostopni javnosti.

IP op tem poudarja, da določbe specialnega predpisa, ki izrecno opredeljuje, da določeni podatki ali informacije niso dostopni javnosti, ni mogoče razumeti drugače kot specialnega predpisa glede za ZDIJZ. Podobno velja za vse določbe izpostavljenih osnutkov zakonodaje za področje sodišč (poleg predloga ZSS-1 tudi predlog novega Zakona o sodiščih), ki poleg javnosti podatkov iz osebnega spisa sodnika, izključujejo tudi javno dostopnost številnih podatkov iz centralne kadrovske evidence za sodnike ter sodnih odločb, ki niso objavljene na spletnih straneh sodstva, ne štejejo za informacijo javnega značaja. IP v zvezi s tem pojasnjuje, da je za zagotavljanje pravne varnosti v primeru predpisov, ki pomenijo zakonsko tehtanje zakonodajalca glede dveh ustavnih pravic ključna jasnost predpisov in spoštovanje načela lex certa. Določb, kot so predlagane v predlogu ZSS-1 in novem zakonu o sodiščih, pa ni mogoče brati drugače kot bistveno in prekomerno omejevanje pravice do dostopa do informacij javnega značaja in s tem transparentnosti delovanja sodišč. Tovrstne bistvene nejasnosti predlaganih določb lahko zakonodajalec naslovi le s predlaganimi dopolnitvami zakonskega besedila, ne more pa jih rešiti zgolj z dopolnitvijo njegovih obrazložitev.

V nadaljevanju podajamo konkretnejše pripombe na posamezne člene.

K 13. členu

Predlog ZSS-1 v 13. členu po mnenju IP ni skladen z drugim odstavkom 6. člena ZVOP-2 glede vsebin, ki naj bi jih v zvezi z obdelavo podatkov določal zakon. Zakon mora določati: obdelavo osebnih podatkov, vrste osebnih podatkov, ki naj se obdelujejo, kategorije posameznikov, na katere se ti osebni podatki nanašajo, namen njihove obdelave in rok hrambe oziroma rok za redni pregled potrebe po hrambi. V skladu s 6. členom ZVOP-2 bi podzakonski akti oz. drugi predpisi, ki niso zakoni v smislu

ZVOP-2, lahko urejali tehnično izvedbene vidike obdelave, ne pa tudi materije, ki 'vzpostavlja' pravno podlago za obdelavo v povezavi s točkama c in e prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe. Predlog ZSS-1 v četrtem odstavku 13. člena zakonsko materijo (vsebino zdravniškega spričevala) v celoti prepušča v ureditev v podzakonskem aktu. IP se v tem delu sprašuje o skladnosti določb 13. člena z ZVOP-2 in Ustavo.

K 19. členu

IP ugotavlja, da predlog ZSS-1 v 19. členu (oz. drug zakon) ne določa dovolj jasno, kdo je upravljavec zbirke zvočnih posnetkov razgovorov s kandidati za sodnike. Sklepamo, da je upravljavec te zbirke Sodni svet, smiselno pa bi bilo to jasno zapisati v predlog ZSS-1.

Prav tako predlog ZSS-1 ne določa dovolj jasno roka hrambe tako nastale zbirke zvočnih posnetkov. V tem smislu ni dovolj zgolj splošna določba, da se posnetek hrani najmanj do pravnomočnosti odločbe o izbiri in imenovanju.

K 37. členu

IP opozarja, da je tretji odstavek 37. člena predloga zakona, ki določa, da podatki iz osebne spisa sodnika niso dostopni javnosti, v nasprotju z že doseženim standardom transparentnosti in ni v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) ter Konvencijo Sveta Evrope o dostopu do uradnih dokumentov – Tromso konvencije.

Predlog zakona z navedeno določbo izključuje uporabo ZDIJZ na način, da določa, da podatki iz osebne spisa sodnika v nobenem primeru niso dostopni javnosti, kar ni skladno z drugim odstavkom (test interesa javnosti) in s tretjim odstavkom 6. člena ZDIJZ, ki določa, da so javnosti lahko dostopni podatki v zvezi z opravljanjem javne funkcije (to velja za javne funkcionarje vseh treh vej oblasti, torej tudi za sodnike). Ob tem pojasnjujemo, da tudi upošteva ZDIJZ javnosti niso dostopni vsi podatki iz osebne spisa sodnika, ampak le tisti, ki so v neposredni zvezi z opravljanjem javne funkcije (kot npr. dokazila o izpolnjevanju zakonskih pogojev za opravljanje sodniške funkcije, npr. potrdilo o opravljenem PDI).

S sprejetjem te določbe bi se že dosežena raven transparentnosti, ki se odraža tudi v utečeni praksi IP in praksi Upravnega sodišča, bistveno poslabšala, zato predlagamo, da se navedena določba tretjega odstavka 37. člena črta, oziroma da se preoblikuje na naslednji način:

»3) Podatki iz osebne spisa so dostopni osebam in organom iz prejšnjega odstavka, disciplinskemu tožilcu in disciplinskemu sodišču zaradi izvajanja pooblastil po tem zakonu, zakonu, ki ureja organizacijo in pristojnost sodišč, in zakonu, ki ureja sodni svet ter kadar tako določa drug zakon. Sodnik ima vselej pravico do vpogleda v svoj osebni spis.«

Dodatno ugotavljamo, da predlog ZSS-1 v 37. členu oziroma na drugem mestu – v smislu drugega odstavka 6. člena ZVOP-2 – ne določa nabora osebnih podatkov, ki se hranijo v osebni spisu in njihovega roka hrambe.

Predlagamo, da izpostavljene nejasnosti proučite in besedilo ustrezno dopolnite. Prosimo, da nas o spremembah besedila obvestite in smo na voljo za morebitno nadaljnje posvetovanje.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravili:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica pooblaščenke

mag. Kristina Kotnik Šumah, univ. dipl. prav.,
namestnica pooblaščenke